

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE
I EKONOMSKIH ODNOSA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ
И ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND ECONOMIC RELATIONS

**Analiza
vanjskotrgovinske
razmjene Bosne i
Hercegovine**

2015

Sarajevo, februar 2016. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	3
1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE	4
2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA	5
2.1. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	5
2.2. ROBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNIH I INDUSTRIJSKIH PROIZVODA.....	10
3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA	11
4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA	14
5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EVROPSKE UNIJE	15
5.1. ROBNA RAZMJENA SA EU PO TB.....	17
5.2. ROBNA RAZMJENA SA HRVATSKOM.....	19
6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-E	21
6.1. ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA CEFTA-E.....	22
6.2. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA CEFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	23
6.3. ROBNA RAZMJENA SA SRBIJOM.....	26
7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-E	28
7.1. ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA EFTA-E.....	29
7.2. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	30
8. ROBNA RAZMJENA BIH SA TURSKOM	32
9. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE	34
STATISTIČKI DODATAK	38
PRILOG 1	39
PRILOG 2	40
PRILOG 3	41

UVODNE NAPOMENE

U ovom dokumentu su prezentirane detaljne informacije o robnoj razmjeni BiH za 2015. godinu.

- Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine u 2015. godine iznosila je 24,84 milijarde KM, što je za 42,13 miliona KM ili 0,17% manje u odnosu na robnu razmjenu ostvarenu u 2014. godini.*
- U 2015. godini uvezeno je robe u vrijednosti od 15,85 milijardi KM, što je za 2,15% manje u odnosu na 2014. godinu. Istovremeno, ukupan izvoz iznosio je 8,99 milijardi KM i isti bilježi rast za 3,52% u posmatranom periodu. Trgovinski deficit u 2015. godini iznosio je 6,86 milijardi KM, što je za 8,69% manje u odnosu na prethodnu godinu. U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast izvoza, pad uvoza, što je dovelo do pada deficita. Pokrivenost uvoza izvozom u 2015. godini iznosila je 56,70%, što je za 3,10% više u odnosu na prethodnu godinu.*
- Evropska unija je i dalje naš glavni vanjskotrgovinski partner, tako u ukupnom obimu robne razmjene EU učestvuje sa 64,81%, zatim zemlje potpisnice Sporazuma „CEFTA-e 2006“ učestvuju sa 13,25%, dok ostale zemlje učestvuju sa 21,94%.*
- Izvoz u EU ostvaruje učešće od 71,80% u ukupnom bh izvozu, a uvoz iz zemalja EU učestvuje sa 60,85% u ukupnom bh uvozu. U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast izvoza u EU za 2,97%, rast uvoza iz EU za 1,07%, te pad trgovinskog deficita od 2,56%.*
- Izvoz u zemlje CEFTA-e učestvuje od 14,85% u ukupnom bh izvozu, a uvoz iz zemalja CEFTA-e učestvuje sa 12,35% u ukupnom bh uvozu. Bosna i Hercegovina je u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e zabilježila pad izvoza za 1,76%, rast uvoza za 5,05% i rast trgovinskog deficita od 23,38%.*
- Uvoz iz ostalih zemalja (zemlje koje ne pripadaju grupaciji EU i CEFTA-e) u ukupnom bh uvozu učestvuje sa 26,80%, a u ukupnom bh izvozu ostvaruju učešće od 13,36%. U 2015. godini u robnoj razmjeni sa ostalim zemljama zabilježen je rast izvoza od 13,57%, zatim pad uvoza 11,34%, te pad deficita od 18,39%.*
- Od glavnih trgovinskih partnera, najveću pokrivenost uvoza izvozom imamo sa: Austrijom od 132,47%, Slovenijom 96,81%, Njemačkom 73,81%, Italijom 69,10%, Hrvatskom 55,29%, Turskom 55,01%, te sa Srbijom 44,59%.*
- U 2015. godini BiH je najviše izvozila u sljedeće zemlje: Njemačku (15,72%), Italiju (13,52%), Hrvatsku (10,29%), Srbiju (8,58%), Sloveniju (8,33%), Austriju (8,27%), Tursku (3,95%), Crnu Goru (2,92%), Mađarsku (2,10%) i Nizozemsku (1,66%). Izvoz u ove zemlje učestvuje sa 75,35% u ukupnom bh izvozu.*
- Posmatrano po zemljama porijekla uvoza, najviše se uvezilo iz: Njemačke (12,08%), Italije (11,09%), Srbije (10,90%), Hrvatske (10,56%), Kine (6,89%), Rusije (5,74%), Slovenije (4,88%), Turske (4,07%), Austrije (3,54%) i iz Poljske (2,86%). Uvoz iz ovih zemalja u 2015. godini učestvuje sa 72,60% u ukupnom bh uvozu.*

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela 1 - Uporedni pregled robne razmjene

Mil. KM

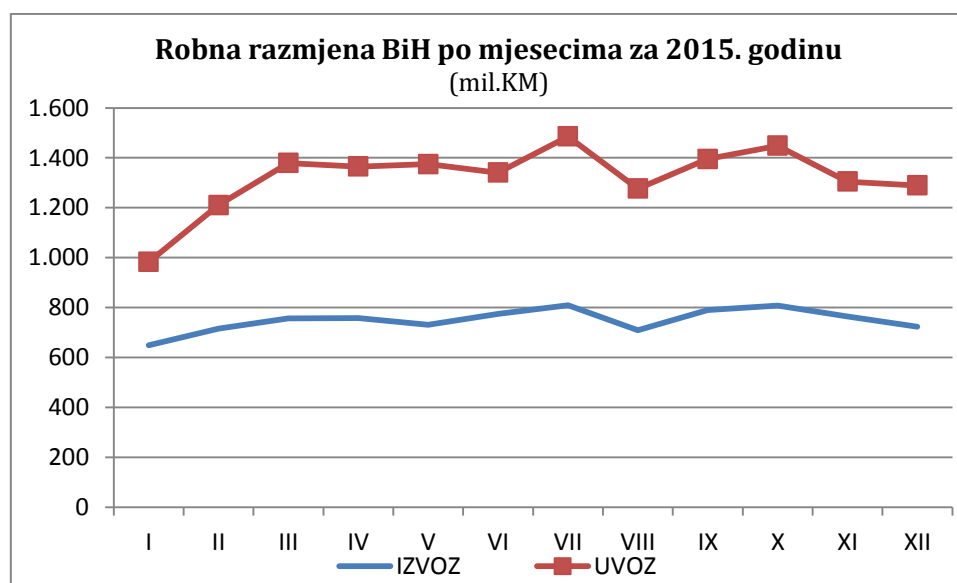
OPIS	2013	2014	2015	Rast/Pad (%)	
				2014 2013	2015 2014
IZVOZ	8.380,50	8.681,74	8.987,19	3,59	3,52
UVOZ	15.170,17	16.199,28	15.851,69	6,78	-2,15
OBIM	23.550,67	24.881,02	24.838,89	5,65	-0,17
DEFICIT/SUFICIT	-6.789,68	-7.517,54	-6.864,50	10,72	-8,69
POKRIVENOST (%)	55,24	53,59	56,70	-1,65	3,10

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini vrijednost **izvoza** bila je 8,99 milijardi KM i veća je za 305,45 miliona KM u odnosu na 2014. godinu. Vrijednost **uvoza** u posmatranom periodu iznosila je 15,85 milijardi KM, što je za 347,59 miliona KM manje u odnosu na 2014. godinu. **Trgovinski deficit** iznosio je 6,86 milijardi KM, te je za 653,04 miliona manji od deficita u 2014. godini. **Pokrivenost** uvoza izvozom u 2015. godini iznosila je 56,70% i veća je za 3,10% u odnosu na pokrivenost prethodne godine (53,59%).

U 2015. godini u odnosu na 2014. godinu zabilježen je rast izvoza od 3,52%, pad uvoza od 2,15%, što je dovelo do pada trgovinskog deficita od 8,69%.

Međutim, u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu, zabilježen je rast izvoza od 3,59%, rast uvoza od 6,78%, te rast trgovinskog deficita od 10,72%.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Posmatrano po mjesecima 2015. godinu, najmanje vrijednosti izvoza i uvoza su zabilježene u januaru mjesecu, a najveće u julu mjesecu.

2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA

2.1. Struktura robne razmjene po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 2 - Pregled proizvoda sa najvećim **izvozom** po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2014		2015		Rast/Pad
			Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	613,58	7,07%	616,70	6,86%	0,51%
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima:	367,78	4,24%	344,30	3,83%	-6,39%
3	4407	Drvo obrađeno po dužini piljenjem, glodanjem ili rezanjem ili ljuštenjem, debljine veće od 6 mm:	291,52	3,36%	321,32	3,58%	10,22%
4	6403	Obuća sa vanjskim đonovima od gume, plastične mase, kože ili umjetne kože i gornjim dijelom od kože:	337,54	3,89%	307,75	3,42%	-8,83%
5	2716	Električna energija	308,67	3,56%	284,43	3,16%	-7,85%
6	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi:	223,43	2,57%	254,60	2,83%	13,95%
7	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705:	245,64	2,83%	250,91	2,79%	2,15%
8	7214	Šipke od željeza ili nelegiranog čelika samo kovane, toplo valjane, toplo vučene ili toplo istiskivane, uključujući one koje su usukane poslije valjanja:	183,21	2,11%	198,09	2,20%	8,12%
9	8544	Izolirana žica (uključujući lakiranu žicu i anodiziranu žicu), kablovi (uključujući koaksijalne kablove) i ostali izolirani električni vodiči	139,10	1,60%	189,46	2,11%	36,20%
10	2836	Karbonati; peroksikarbonati (perkarbonati); komercijalni amonijev karbonat koji sadrži amonijev karbamat:	151,80	1,75%	170,87	1,90%	12,56%
Ukupno (1-10)			2.862,27	32,97%	2.938,42	32,70%	2,66%
Ostalo			5.819,47	67,03%	6.048,77	67,30%	3,94%
UKUPNO			8.681,74	100,00%	8.987,19	100,00%	3,52%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini proizvodi koji su ostvarili najveće učešće u izvozu su: sjedala (TB 9401) od 6,86%, aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) od 3,83%, zatim obrađeno drvo po dužini piljenjem, glodanjem ili rezanjem, debljine veće od 6 mm (TB 4407) od 3,58%, obuća sa vanjskim đonovima od gume, plastike, kože (TB 6403) od 3,42%, te električna energija (TB 2716) od 3,16%.

Proizvodi koji su imali najveći doprinos¹ na rast izvoza (3,52%) su: goveđe meso, svježe ili rashlađeno (TB 0201) od 0,69 p.p.², zatim izolirana žica, kablovi i ostali električni vodiči (TB 8544) od 0,58 p.p., te bombe, granate, torpeda, mine, rakete i slična vojna municija (TB 9306) od 0,49 p.p.

U posmatranoj godini naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) su imala najveći negativan doprinos na rast ukupnog izvoza.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu, zabilježen je značajan rast izvoza svježeg ili rashlađenog goveđeg mesa (925%), smrznutog goveđeg mesa (preko 999%), te bombi, granata, torpeda i slične vojne municije (50%). Vrijednost izvoza svježeg ili goveđeg mesa bila je 66,59 miliona KM, smrznutog goveđeg mesa 19,95 miliona KM, te bombi, granata, torpeda i slične vojne municije 128,21 milion KM.

¹ Termin doprinos se odnosi na izračunavanje individualnog doprinosa svakog proizvoda odnosno grupe proizvoda u ukupnom padu/rastu uvoza ili izvoza. Doprinos predstavlja proizvod Učešća prethodnog perioda i Rasta/pada tekućeg perioda.

² Procentni poen

Tabela 3 - Pregled proizvoda sa najvećim **uvozom** po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2014		2015		Rast/Pad
			Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	978,74	6,04%	835,66	5,27%	-14,62%
2	2709	Nafta i ulja dobivena od bitumenskih minerala, sirova:	1.034,43	6,39%	633,91	4,00%	-38,72%
3	8703	Osobni automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba (osim vozila iz tarifnog broja 8702)	525,48	3,24%	548,60	3,46%	4,40%
4	3824	Pripremljena vezivna sredstva za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre; hemijski proizvodi i dodaci hemijske i srodnih industrija (uključujući i one koje se sastoje od smjese prirodnih proizvoda)	349,17	2,16%	355,77	2,24%	1,89%
5	2701	Kameni ugalj; briketi i slična kruta goriva od kamenog uglja:	318,25	1,96%	303,63	1,92%	-4,60%
6	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljenvodonici:	219,01	1,35%	207,56	1,31%	-5,23%
7	8517	Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radiotelefonske mreže ili druge bežične mreže; ostali aparati za slanje ili primanje glasa, slike ili drugih podataka,	181,20	1,12%	202,20	1,28%	11,59%
8	4107	Goveđe kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, dalje obrađivane nakon štavljenja ili crust-obrade, osim kože iz tarifnog broja 4114:	184,31	1,14%	198,04	1,25%	7,45%
9	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705:	181,11	1,12%	181,78	1,15%	0,37%
10	6406	Dijelovi obuće (uključujući gornji dio koji je pričvršćen ili ne na unutrašnji don, osim na vanjski don);	170,22	1,05%	151,38	0,95%	-11,07%
Ukupno (1-10)			4.141,92	25,57%	3.618,54	22,83%	-12,64%
Ostalo			12.057,36	74,43%	12.233,15	77,17%	1,46%
UKUPNO			16.199,28	100,00%	15.851,69	100,00%	-2,15%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini najveće učešće u ukupnom uvozu imaju naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 5,27%, zatim sirova nafta (TB 2709) od 4,00%, te osobni automobili (TB 8703) od 3,46%.

Proizvodi koji su imali najveći doprinos na pad uvoza (2,15%) su: sirova nafta (TB 2709) od 2,47 p.p., naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 0,88 p.p., zatim pomoćni uređaji za kotlove iz tarifnog broja 8402 i 8403 (TB 8404) od 0,37 p.p, te lijekovi, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) od 0,32 p.p.

U 2015. godini zabilježen je značajan rast uvoza živih životinja, goveda (TB 0102) od 82,22%. Vrijednost uvoza goveda u 2015. godini iznosila je 88,08 miliona KM, a u prethodnoj godini vrijednost uvoza bila je 48,34 miliona KM.

Pored goveda, zabilježen je i rast uvoza svježeg ili rashlađenog goveđeg mesa (TB 0201) od 29,49%, te je vrijednost uvoza goveđeg mesa u 2015. godini iznosila 148,35 miliona KM.

Tabela 4 - Pregled proizvoda sa najvećim deficitom po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2014		2015		Rast/Pad
			Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih;	-752,79	10,01%	-726,00	10,58%	-3,56%
2	2709	Nafta i ulja dobivena od bitumenskih minerala, sirova:	-1.034,42	13,76%	-633,87	9,23%	-38,72%
3	8703	Osobni automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba (osim vozila iz tarifnog broja 8702)	-520,40	6,92%	-542,51	7,90%	4,25%
4	2701	Kameni ugalj; briketi i slična kruta goriva od kamenog uglja:	-317,24	4,22%	-303,59	4,42%	-4,30%
5	3824	Pripremljena vezivna sredstva za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre; hemijski proizvodi i dodaci hemijske i srodnih industrija (uključujući i one koje se sastoje od smjese prirodnih proizvoda),	-284,70	3,79%	-293,57	4,28%	3,12%
6	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljenvodonici:	-218,78	2,91%	-207,52	3,02%	-5,15%
7	8517	Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radiotelefonske mreže ili druge bežične mreže; ostali aparati za slanje ili primanje glasa, slike ili drugih podataka,	-177,42	2,36%	-190,81	2,78%	7,55%
8	4107	Goveđe kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, dalje obrađivane nakon štavljenja ili crust-obrade, osim kože iz tarifnog broja 4114:	-177,29	2,36%	-187,06	2,73%	5,51%
9	2203	Pivo dobiveno od slada:	-142,90	1,90%	-144,13	2,10%	0,86%
10	5903	Tekstilni materijali impregnirani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902:	-147,42	1,96%	-140,85	2,05%	-4,46%
Ukupno (1-10)			-3.773,36	50,19%	-3.369,91	49,09%	-10,69%
Ostalo			-3.744,18	49,81%	-3.494,59	50,91%	-6,67%
UKUPNO			-7.517,54	100,00%	-6.864,50	100,00%	-8,69%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godin najveće učešće u ukupnom deficitu imaju naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 10,58%, zatim sirova nafta (TB 2709) od 9,23%, te osobni automobili (TB 8703) od 7,90%.

Proizvodi koji su najviše doprinijeli **padu deficita** (8,69%) u posmatranoj godini su: sirova nafta (TB 2709) od 5,33p.p., izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni vodiči (TB 8544) od 0,83p.p., zatim pomoćni uređaji za kotlove iz tarifnog broja 8402 i 8403 (npr. predgrijači napojne vode, pregrijači, uređaji za uklanjanje čađi, uređaji za povrat dimnih plinova); kondenzatori za parne mašine (TB 8404) od 0,80 p.p., te lijekovi, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) od 0,70 p.p.

2.2. Robna razmjena poljoprivrednih i industrijskih proizvoda

Tabela 5 - Struktura robne razmjene po vrstama proizvoda

Mil.KM

OPIS	Vrsta proizvoda	2014		2015		Rast/Padu %	Doprinos
		Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća		
I Z V O Z	Industrija	8.032,41	92,52%	8.169,56	90,90%	1,71%	1,58%
	Poljoprivreda	649,34	7,48%	817,63	9,10%	25,92%	1,94%
	UKUPNO	8.681,74	100,00%	8.987,19	100,00%	3,52%	3,52%
U V O Z	Industrija	13.447,46	83,01%	12.960,72	81,76%	-3,62%	-3,00%
	Poljoprivreda	2.751,81	16,99%	2.890,97	18,24%	5,06%	0,86%
	UKUPNO	16.199,28	100,00%	15.851,69	100,00%	-2,15%	-2,15%
B I L A N S	Industrija	-5.415,06	72,03%	-4.791,16	69,80%	-11,52%	-8,30%
	Poljoprivreda	-2.102,48	27,97%	-2.073,34	30,20%	-1,39%	-0,39%
	UKUPNO	-7.517,54	100,00%	-6.864,50	100,00%	-8,69%	-8,69%

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

* Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po CN klasifikaciji (1-24)

Izvoz industrijskih proizvoda u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu je porastao za 1,71%, dok je uvoz industrijskih proizvoda smanjen za 3,62%. Rast izvoza i pad uvoza industrijskih proizvoda doveo je do pada deficita industrijskih proizvoda za 11,52%.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, u robnoj razmjeni poljoprivrednim proizvodima zabilježen je rast izvoza (25,92%), rast uvoza (5,06%), te pad vanjskotrgovinskog deficita (1,39%).

U posmatranoj godini izvoz industrijskih proizvoda učestvuje sa 90,90% u ukupnom bh izvozu, a izvoz poljoprivrednih proizvoda učestvuje sa samo 9,10%. Uvoz industrijskih

proizvoda učestvuje sa 81,76%, dok uvoz poljoprivrednih sa 18,24% u ukupnom bh uvozu.

Od ukupnog rasta izvoza od 3,52%, izvoz poljoprivrednih proizvoda doprinosi sa 1,94 p.p., a izvoz industrijskih proizvoda doprinosi sa 1,58 p.p.

3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA

Tabela 6 - BiH **izvoz** po zemljama - najznačajnim partnerima

Mil.KM

R. br.	DRŽAVA	2014		2015		Rast/Pad
		Vrijednost	% u ukupnom izvozu	Vrijednost	% u ukupnom izvozu	
1	Njemačka	1.317,49	15,18%	1.412,91	15,72%	7,24%
2	Italija	1.195,44	13,77%	1.214,93	13,52%	1,63%
3	Hrvatska	955,05	11,00%	925,17	10,29%	-3,13%
4	Srbija	800,69	9,22%	770,70	8,58%	-3,75%
5	Slovenija	697,78	8,04%	748,87	8,33%	7,32%
6	Austrija	755,83	8,71%	743,06	8,27%	-1,69%
7	Turska	234,39	2,70%	354,63	3,95%	51,30%
8	Crna Gora	293,82	3,38%	262,84	2,92%	-10,54%
9	Mađarska	186,65	2,15%	188,74	2,10%	1,12%
10	Nizozemska	123,76	1,43%	149,59	1,66%	20,87%
Ukupno (1-10)		6.560,90	75,57%	6.771,44	75,35%	3,21%
Ostale zemlje		2.120,84	24,43%	2.215,76	24,65%	4,48%
UKUPNO		8.681,74	100,00%	8.987,19	100,00%	3,52%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Navedenih deset zemalja ima učešće od 75,35% u ukupnom bh **izvozu** u 2015. godini.

Bosna i Hercegovina je u 2015. godini najviše izvozila u: Njemačku (1,41 milijardu KM), Italiju (1,21 milijardu KM), Hrvatsku (925,17 miliona KM), Srbiju (770,70 miliona KM), Sloveniju (748,87 miliona KM), Austriju (743,06 miliona KM), te Tursku (354,63 miliona KM).

Zemlje koje su imale najveći doprinos na rast ukupnog izvoza (3,52%) su: Turska (1,38 p.p.), Njemačka (1,10 p.p.), Slovenija (0,59 p.p.), Afganistan (0,31 p.p.), te Nizozemska (0,30 p.p.).

Izvoz u Afganistan zabilježio je značajan rast izvoza, jer je u 2015. godini izvoz iznosio 33,03 milion KM, a u prethodnoj godini izvoz je bio 5,87 miliona KM.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je pad izvoza u Crnu Goru (10,54%), Srbiju (3,75%), te Hrvatsku (3,13%). Ove zemlje ujedno imaju značajno učešće u ukupnom izvozu.

U 2015. godini zabilježen je izvoz u Tunis u vrijednosti od 1,15 miliona KM, što je manje za 96,24% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 7 - BiH **uvoz** po zemljama - najznačajnim partnerima

Mil.KM

R. br.	DRŽAVA	2014		2015		Rast/Pad
		Vrijednost	% u ukupnom uvozu	Vrijednost	% u ukupnom uvozu	
1	Njemačka	1.869,56	11,54%	1.914,23	12,08%	2,39%
2	Italija	1.653,56	10,21%	1.758,29	11,09%	6,33%
3	Srbija	1.629,52	10,06%	1.728,49	10,90%	6,07%
4	Hrvatska	1.851,69	11,43%	1.673,16	10,56%	-9,64%
5	Kina	1.359,55	8,39%	1.091,67	6,89%	-19,70%
6	Rusija	1.292,47	7,98%	910,07	5,74%	-29,59%
7	Slovenija	763,24	4,71%	773,56	4,88%	1,35%
8	Turska	582,20	3,59%	644,61	4,07%	10,72%
9	Austrija	532,11	3,28%	560,92	3,54%	5,42%
10	Poljska	414,60	2,56%	452,74	2,86%	9,20%
Ukupno (1-10)		11.948,50	73,76%	11.507,74	72,60%	-3,69%
Ostale zemlje		4.250,78	26,24%	4.343,95	27,40%	2,19%
UKUPNO		16.199,28	100,00%	15.851,69	100,00%	-2,15%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Navedenih deset zemalja ima učešće od 72,60% u ukupnom bh **uvozu** u 2015. godini.

Bosna i Hercegovina je u 2015. godini najviše uvozila iz: Njemačke (1,91 milijardu KM), Italije (1,76 milijardi KM), Srbije (1,73 milijardi KM), Hrvatske (1,67 milijardi KM), Kine (1,09 milijardi KM), te Rusije (910,07 miliona KM).

Zemlje koje su imale najveći doprinos na pad ukupnog uvoza (2,15%) su: Rusija (2,36 p.p.), Kina (1,65 p.p.), Hrvatska (1,10 p.p.), te SAD (0,21 p.p.).

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je rast uvoza iz Italije (6,33%), Srbije (6,07%), Turske (10,72%), te Njemačke (2,39%). Ove zemlje ujedno imaju značajno učešće u ukupnom uvozu.

Tabela 8 - BiH deficit po zemljama - najznačajnim partnerima

Mil.KM

R. br.	DRŽAVA	2014		2015		Rast/Pad
		Vrijednost	% u ukupnom deficitu	Vrijednost	% u ukupnom deficitu	
1	Kina	-1.346,00	17,90%	-1.063,41	15,49%	-20,99%
2	Srbija	-828,83	11,03%	-957,79	13,95%	15,56%
3	Rusija	-1.212,89	16,13%	-812,09	11,83%	-33,04%
4	Hrvatska	-896,65	11,93%	-748,00	10,90%	-16,58%
5	Italija	-458,13	6,09%	-543,36	7,92%	18,60%
6	Njemačka	-552,07	7,34%	-501,32	7,30%	-9,19%
7	SAD	-433,59	5,77%	-376,49	5,48%	-13,17%
8	Poljska	-331,31	4,41%	-366,60	5,34%	10,65%
9	Turska	-347,81	4,63%	-289,98	4,22%	-16,63%
10	Mađarska	-246,99	3,29%	-222,84	3,25%	-9,78%
Ukupno (1-10)		-6.654,25	88,52%	-5.881,88	85,69%	-11,61%
Ostale zemlje		-863,29	11,48%	-982,62	14,31%	13,82%
UKUPNO		-7.517,54	100,00%	-6.864,50	100,00%	-8,69%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Navedenih deset zemalja učestvuje u ukupnom bh deficitu od 85,69% u 2015. godini.

U 2015. godini Bosna i Hercegovina je zabilježila najveći deficit sa: Kinom (1,06 milijardi KM), Srbijom (957,79 miliona KM), Rusijom (812,09 miliona KM), te sa Hrvatskom (748,00 miliona KM).

Zemlje koje su imale najveći doprinos na pad ukupnog deficita (8,69%) su: Rusija (5,33 p.p.), Kina (3,76 p.p.), Hrvatska (1,98 p.p.), te Turska (0,77 p.p.).

Poređenjem 2015. godine sa 2014. godinom, zabilježen je rast deficita u robnoj razmjeni sa Srbijom (15,56%), Italijom (18,60%), te sa Bugarskom (652,38%).

Deficit sa Bugarskom u 2015. godini iznosio je 62,90 miliona KM, dok u 2014. godini 8,36 miliona KM.

U 2015. godini Bosna i Hercegovina je zabilježila najveći suficit sa Crnom Gorom od 206,52 miliona KM, Austrijom 182,14 miliona KM, te sa Kosovom 129,79 miliona KM.

4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA

Tabela 9 - Robna razmjena po regionima

Mil.KM

Region	2014		2015			Doprinos ↑/↓
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	↑/↓	
EU	6.266,55	72,18%	6.452,50	71,80%	2,97%	2,14%
CEFTA	1.358,24	15,64%	1.334,26	14,85%	-1,76%	-0,28%
EFTA	172,01	1,98%	159,16	1,77%	-7,47%	-0,15%
UoST*	234,39	2,70%	354,63	3,95%	51,30%	1,38%
Ostatak svijeta	650,55	7,49%	686,59	7,64%	5,54%	0,42%
Ukupno	8.681,74	100,00%	8.987,14	100,00%	3,52%	3,52%
Region	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	↑/↓	Doprinos ↑/↓
EU	9.543,93	58,92%	9.645,88	60,85%	1,07%	0,63%
CEFTA	1.863,08	11,50%	1.957,16	12,35%	5,05%	0,58%
EFTA	93,94	0,58%	105,85	0,67%	12,68%	0,07%
UoST*	582,20	3,59%	644,61	4,07%	10,72%	0,39%
Ostatak svijeta	4.116,11	25,41%	3.498,19	22,07%	-15,01%	-3,81%
Ukupno	16.199,28	100,00%	15.851,69	100,00%	-2,15%	-2,15%
Region	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	↑/↓	Doprinos ↑/↓
EU	-3.277,38	43,60%	-3.193,37	46,52%	-2,56%	-1,12%
CEFTA	-504,84	6,72%	-622,90	9,07%	23,38%	1,57%
EFTA	78,07	-1,04%	53,30	-0,78%	-31,72%	0,33%
UoST*	-347,81	4,63%	-289,98	4,22%	-16,63%	-0,77%
Ostatak svijeta	-3.465,57	46,10%	-2.811,61	40,96%	-18,87%	-8,70%
Ukupno	-7.517,53	100,00%	-6.864,55	100,00%	-8,69%	-8,69%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, u robnoj razmjeni sa EU zabilježen je rast izvoza (2,97%), rast uvoza (1,07%), te pad deficita (2,56%). U istoj godini u robnoj razmjeni sa zemljama članicama CEFTA-e zabilježen je pad izvoza (1,76%), rast uvoza (5,05%), te rast deficita (23,38%).

Na ukupan rast izvoza od 3,52%, izvoz u EU i Tursku doprinosi rastu izvoza.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je pad deficita u robnoj razmjeni sa Turskom (16,63%), „Ostatak svijeta“ (18,87%) i sa EU (2,56%), dok je u robnoj razmjeni sa CEFTA-om zabilježen rast deficita od 23,38%.

U robnoj razmjeni sa EFTA-om zabilježen je pad suficita za 31,72%. EFTA je jedina grupacija zemalja sa kojom Bosna i Hercegovina ostvaruje suficit.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH sa zemljama članicama EU u posmatranom periodu iznosila je 66,89%, dok je pokrivenost uvoza izvozom BiH sa potpisnicama CEFTA-e iznosila 68,17%.

Najveću pokrivenost uvoza izvozom BiH ima sa potpisnicama EFTA-e koja u posmatranom periodu iznosi 150,36%, a učešće ovih zemalja je beznačajno u ukupnom bh izvozu (1,77%) i u ukupnom bh uvozu (0,67%).

Pokrivenost uvoza izvozom sa Turskom iznosila je 55,01%.

5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EVROPSKE UNIJE

Tabela 10 - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EU

Mil. KM

OPIS	2013	2014	2015	Rast/Pad (%)	
				<u>2014</u> 2013	<u>2015</u> 2014
IZVOZ	6.172,18	6.266,55	6.452,50	1,53%	2,97%
UVOZ	9.110,00	9.543,93	9.645,88	4,76%	1,07%
OBIM	15.282,18	15.810,49	16.098,38	3,46%	1,82%
DEFICIT/SUFICIT	-2.937,82	-3.277,38	-3.193,37	11,56%	-2,56%
POKRIVENOST	67,75%	65,66%	66,89%	-2,09%	1,23%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini ukupan **izvoz** BiH u EU iznosio je 6,45 milijardi KM, što je za 185,95 miliona KM više u odnosu na 2014. godinu i predstavlja rast od 2,97%.

U ukupnom izvozu u EU najveće učešće ima Njemačka (21,90%), Italija (18,83%), Hrvatska (14,34%), Slovenija (11,61%), te Austrija (11,52%).

Zemlje koje su imale najveći doprinos na rast ukupnog izvoza u EU su: Njemačka (1,52 p.p.), Slovenija (0,82 p.p.), Nizozemska (0,41 p.p.), te Španija (0,35 p.p.) (Prilog 1).

U 2015. godini vrijednost **uvoza** iz EU iznosila je 9,65 milijardi KM, što je za 101,94 miliona KM više u odnosu na 2014. godinu i predstavlja rast od 1,07%.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU ima Njemačka (19,85%), zatim Italija (18,23%), te Hrvatska (17,35%).

Zemlje koje su imale najveći doprinos na rast ukupnog uvoza iz EU su: Italija (1,10 p.p.), Njemačka (0,47 p.p.), Bugarska (0,41 p.p.), te Poljska (0,40 p.p.) (Prilog 2).

U 2015. godine vrijednost **deficita** sa zemljama EU iznosila je 3,19 milijardi KM, gdje je deficit smanjen, i to za 84,01 milion KM ili za 2,56% u odnosu na 2014. godinu.

Najveće učešće u deficitu u BiH razmjeni sa EU bilježe Hrvatska (23,42%), Italija (17,02%), Njemačka (15,70%), te Poljska (11,48%).

Zemlje koje su imale najveći doprinos na pad ukupnog deficita u robnoj razmjeni sa EU su: Hrvatska (4,54 p.p.), Njemačka (1,55 p.p.), Španija (1,32 p.p.), Slovenija (1,24 p.p.), te Rumunija (1,03 p.p.) (Prilog 3).

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU u 2015. godini iznosila je 66,89%, što je za 1,23% više od pokrivenosti u 2014. godini, kada je iznosila 65,66%.

U 2014. godini u odnosu na 2013. godinu, zabilježen je rast izvoza u EU od 1,53%, rast uvoza iz EU od 4,76%, te rast trgovinskog deficita sa EU od 11,56%.

5.1. Robna razmjena sa EU po TB

Tabela 11 - Struktura BiH izvoza u EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2014		2015		Rast/Pad
			Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402), uključujući ona koja se mogu pretvoriti u ležaje, i njihovi dijelovi	567,78	9,06%	561,16	8,70%	-1,17%
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima	354,48	5,66%	313,37	4,86%	-11,60%
3	6403	Obuća sa vanjskim đonovima od gume, plastične mase, kože ili umjetne kože i gornjim dijelom od kože	332,95	5,31%	303,18	4,70%	-8,94%
4	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705	238,54	3,81%	243,35	3,77%	2,02%
5	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	195,96	3,13%	218,72	3,39%	11,62%
Ukupno (1-5)			1.689,70	26,96%	1.639,79	25,41%	-2,95%
Ostalo			4.576,85	73,04%	4.812,71	74,59%	5,15%
UKUPNO			6.266,55	100,00%	6.452,50	100,00%	2,97%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Navedene grupe proizvoda koje BiH izvozi u EU imaju učešće od 25,41% u ukupnom bh izvozu u EU u 2015. godine i sve su industrijski proizvodi.

Sjedala (TB 9401) imaju najveće učešće u ukupnom izvozu u EU u 2015. godini, i to od 8,70% i bilježe pad izvoza od 1,17%, u odnosu na 2014. godinu.

Aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) učestvuje sa 4,86% u ukupnom izvozu u EU u 2015. godini i bilježi pad izvoza od 11,60% u odnosu na prethodnu godinu.

Proizvodi koji su najviše doprinijeli **rastu izvoza u EU** (2,97%) u 2015. godini su: električna energija (TB 2716) od 0,83 p.p., izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni vodiči (TB 8544) od 0,71 p.p., te drvo obrađeno po dužini piljenjem, glodanjem ili rezanjem ili ljuštenjem, uključujući i blanžano, brušeno ili spojeno na krajevima, debljine veće od 6 mm (TB 4407) od 0,39 p.p.

U posmatranom periodu zabilježen je značajan rast izvoza u EU električne energije (TB 2716) od 67,92%. U 2014. godini vrijednost izvoza električne energije bila je 76,42 miliona KM, dok u 2015. godini vrijednost izvoza bila je 128,32 miliona KM.

Pored električne energije, zabilježen je i rast izvoza izolirane žice, kablova i ostalih izoliranih električni vodiča (TB 8544) od 33%, te je vrijednost izvoza u 2015. godini iznosila 177,25 miliona KM.

Izvoz naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) u EU je smanjen za 40%, jer je u 2014. godini vrijednost izvoza bila 138,63 miliona KM, dok u 2015. godini vrijednost izvoza bila je 83,78 miliona KM. Naftna ulja imaju najveći negativan doprinos na rast ukupnog izvoza u EU.

Pored naftnih ulja, negativan doprinos na ukupan rast izvoza u EU ima izvoz aluminija u sirovim oblicima (TB 7601). U 2015. godini izvoz aluminija ima značajno učešće u ukupnom izvozu u EU sa 4,86%, međutim u odnosu na 2014. godinu zabilježen je pad izvoza od 11,60%.

Tabela 12 - Struktura BiH **uvoza** iz EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2014		2015		Rast/Pad
			Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih;	877,37	9,19%	739,56	7,67%	-15,71%
2	8703	Osobni automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba (osim vozila iz tarifnog broja 8702),	496,06	5,20%	512,16	5,31%	3,24%
3	3824	Pripremljena vezivna sredstva za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre; hemijski proizvodi i dodaci hemijske i srodnih	276,59	2,90%	282,46	2,93%	2,12%
4	4107	Goveđe kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, dalje obrađivane nakon štavljenja ili crust-obrađe uključujući i pergamentno obrađivanje,	172,36	1,81%	185,59	1,92%	7,68%
5	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno:	114,56	1,20%	146,90	1,52%	28,23%
Ukupno (1-5)			1.936,94	20,29%	1.866,68	19,35%	-3,63%
Ostalo			7.606,99	79,71%	7.779,20	80,65%	2,26%
UKUPNO			9.543,93	100,00%	9.645,88	100,00%	1,07%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Navedene grupe proizvoda koje BiH uvozi iz EU imaju učešće od 19,35% u ukupnom bh uvozu iz EU u 2015. godini.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU u 2015. godini imaju naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) i to od 7,67%, s tim da je uvoz naftnih ulja manji za 15,71% u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz naftnih ulja ima najveći negativan doprinos na rast ukupnog uvoza iz EU.

Proizvodi koji su najviše doprinijeli **rastu uvoza iz EU** (1,07%) u 2015. godini su: goveđe meso; svježe ili rashlađeno (TB 0201) od 0,34 p.p., električna energija (TB 2716) od 0,27 p.p., zatim osobni automobili (TB 8703) od 0,17 p.p., te vučna vozila (TB 8701) od 0,16 p.p.

U 2015. godini zabilježen je uvoz iz EU svježeg ili rashlađenog goveđeg mesa (TB 0201) u vrijednosti od 146,90 miliona KM, što je za 28,23% više u odnosu na vrijednost uvoza u 2014. godini.

Poređenjem 2015. godine sa prethodnom, zabilježen je značajan rast uvoza električne energije (TB 2716) od 77,59%, te je vrijednost uvoza u 2015. godini iznosila 59,34 miliona KM.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu, zabilježen je pad uvoza iz EU naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) od 15,71%, te je vrijednost uvoza ovog proizvoda u 2015. godini iznosila 739,56 miliona KM. Naftna ulja, osim sirovih imaju najveći negativan doprinos na rast uvoza iz EU, a ujedno se ona i najviše uvoze iz EU.

5.2. Robna razmjena sa Hrvatskom

Tabela 13 -Robna razmjena Bosne i Hercegovine sa Hrvatskom po vrstama proizvoda

Mil.KM

Opis	2014			2015			Rast/Pad		
	Ind.	Polj.	UKUPNO	Ind.	Polj.	UKUPNO	Ind.	Polj.	UKUPNO
IZVOZ	852,60	102,45	955,05	833,29	91,87	925,17	-2,26%	10,32%	-3,13%
UVOZ	1.391,17	460,52	1.851,69	1.209,27	463,89	1.673,16	-13,08%	0,73%	-9,64%
DEFICIT/SUFICIT	-538,57	-358,08	-896,65	-375,97	-372,02	-748,00	-30,19%	3,89%	-16,58%
POKRIVENOST	61,29%	22,25%	51,58%	68,91%	19,80%	55,29%	7,62%	-2,45%	3,71%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

* Poljoprivredni proizvodi su razvrstani u skladu sa CN klasifikacijom

Bosna i Hercegovina je u 2015. godini u Hrvatsku izvezla robe u vrijednosti od 925,17 miliona KM, što je za 3,13% manje u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz iz Hrvatske iznosio je 1,67 milijardi KM i manji je za 9,64% u odnosu na uvoz u 2014. godini. Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Hrvatskom manji je za 16,58%, u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 748,00 miliona KM. Pokrivenost uvoza izvozom sa Hrvatskom u 2015. godini iznosila je 55,29% i veća je za 3,71% u odnosu na prethodnu godinu.

Izvoz u Hrvatsku, u 2015. godini, učestvuje sa 10,29% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Hrvatske učestvuje sa 10,56% u ukupnom bh uvozu.

U 2015. godini, u odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je pad izvoza industrijskih proizvoda u Hrvatsku (2,26%), pad uvoza industrijskih proizvoda (13,08%), te značajan pad deficita u razmjeni industrijskih proizvoda (30,19%).

U razmjeni poljoprivrednim proizvodima zabilježen je rast izvoza (10,32%), rast uvoza (0,73%), te rast trgovinskog deficita (3,89%).

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Hrvatsku, u 2015. godini, su: kruh i razni pekarski proizvodi (TB 1905) u vrijednosti od 24,77 miliona KM, vode mineralne i gazirane vode sa dodatim šećerom (TB 2202) u vrijednosti od 14,38 miliona KM, te prehrambeni proizvodi, koji nisu spomenuti na drugom mjestu (TB 2106) u vrijednosti od 6,44 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Hrvatsku, u posmatranoj godini, su: električna energija (TB 2716) u vrijednosti od 125,66 miliona KM, aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) u vrijednosti od 61,45 miliona KM, zatim drvo obrađeno po dužini piljenjem, glodanjem ili rezanjem, debljine veće od 6 mm (TB 4407) u vrijednosti od 47,69 miliona KM, te naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 40,75 miliona KM.

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Hrvatske su: pivo dobiveno od slada (TB 2203) u vrijednosti od 54,26 miliona KM, pšenica i suražica (TB 1001) u vrijednosti od 36,63 miliona KM, čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao (TB 1806) u vrijednosti od 30,37 miliona KM, te vode mineralne i gazirane vode sa dodatim šećerom (TB 2202) u vrijednosti od 28,71 milion KM.

Od **industrijskih proizvoda** iz Hrvatske su se najviše uvozila: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 465,38 miliona KM (učestvuju u ukupnom uvozu iz Hrvatske sa 27,81%), portland-cement, aluminatni cement, cement troske, supersulfatni cement i slični hidraulični cementi, uključujući obojene ili u obliku klinkera (TB 2523) u vrijednosti od 56,60 miliona KM, te električna energija (TB 2716) u vrijednosti od 46,82 miliona KM.

6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-e

Tabela 14 - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa CEFTA-om

Mil. KM

OPIS	2013	2014	2015	Rast/Pad (%)	
				<u>2014</u> 2013	<u>2015</u> 2014
IZVOZ	1.335,73	1.358,24	1.334,26	1,68	-1,76
UVOZ	1.679,26	1.863,08	1.957,16	10,95	5,05
OBIM	3.014,99	3.221,32	3.291,43	6,84	2,18
DEFICIT/SUFICIT	-343,52	-504,84	-622,90	46,96	23,38
POKRIVENOST (%)	79,54	72,90	68,17	-6,64	-4,73

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini ukupan **izvoz** BiH u CEFTA-u iznosio je 1,33 milijarde KM, što je za 23,97 miliona KM manje u odnosu na prethodnu godinu i predstavlja pad od 1,76%.

U posmatranom periodu vrijednost **uvoza** iz CEFTA-e iznosila je 1,96 milijardi KM, što je za 94,08 miliona KM više u odnosu na prethodnu godinu i predstavlja rast od 5,05%.

U 2015. godine vrijednost **deficita** sa zemljama CEFTA-e iznosila je 622,90 miliona KM, gdje je deficit povećan u odnosu na prethodnu godinu, i to za 23,38% (ili za 118,05 miliona KM).

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama CEFTA-e u 2015. godini iznosila je 68,17%, što je za 4,73% manje od pokrivenosti u prethodnoj godini, kada je iznosila 72,90%.

U 2014. godine u odnosu na 2013. godinu, zabilježen je rast izvoza u CEFTA-u od 1,68%, rast uvoza iz CEFTA-e od 10,95%, te značajan rast trgovinskog deficita sa CEFTA-om od 46,96%.

6.1. Robna razmjena po zemljama – potpisnicama CEFTA-e

Tabela 15 - Robna razmjena po zemljama potpisnicama CEFTA-e

Mil.KM

Potpisnica	2014		2015		Rast/Pad	Doprinos
	IZVOZ	% učešća	IZVOZ	% učešća		
Albanija	44,90	3,31%	41,96	3,15%	-6,54%	-0,22%
Crna Gora	293,82	21,63%	262,84	19,70%	-10,54%	-2,28%
Kosovo	121,70	8,96%	141,27	10,59%	16,08%	1,44%
Makedonija	94,07	6,93%	114,59	8,59%	21,81%	1,51%
Moldavija	3,06	0,23%	2,90	0,22%	-5,30%	-0,01%
Srbija	800,69	58,95%	770,70	57,76%	-3,75%	-2,21%
Ukupno CEFTA	1.358,24	100,00%	1.334,26	100,00%	-1,76%	-1,76%
Potpisnica	UVOZ	% učešća	UVOZ	% učešća	Rast/Pad	Doprinos
Albanija	7,81	0,42%	10,74	0,55%	37,58%	0,16%
Crna Gora	71,75	3,85%	56,32	2,88%	-21,50%	-0,83%
Kosovo	8,09	0,43%	11,48	0,59%	41,83%	0,18%
Makedonija	142,79	7,66%	147,18	7,52%	3,07%	0,24%
Moldavija	3,12	0,17%	2,95	0,15%	-5,37%	-0,01%
Srbija	1.629,52	87,46%	1.728,49	88,32%	6,07%	5,31%
Ukupno CEFTA	1.863,08	100,00%	1.957,16	100,00%	5,05%	5,05%
Potpisnica	DEFICIT/SUFICIT	% učešća	DEFICIT/SUFICIT	% učešća	Rast/Pad	Doprinos
Albanija	37,09	-7,35%	31,22	-5,01%	-15,82%	1,16%
Crna Gora	222,07	-43,99%	206,52	-33,16%	-7,00%	3,08%
Kosovo	113,60	-22,50%	129,79	-20,84%	14,25%	-3,21%
Makedonija	-48,71	9,65%	-32,58	5,23%	-33,11%	-3,20%
Moldavija	-0,06	0,01%	-0,05	0,01%	-9,10%	0,00%
Srbija	-828,83	164,18%	-957,80	153,76%	15,56%	25,55%
Ukupno CEFTA	-504,84	100,00%	-622,90	100,00%	23,38%	23,38%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini u ukupnom izvozu u zemlje CEFTA-e (1,33 milijarde KM), Srbija ostvaruje značajno učešće od 57,76% (770,70 miliona KM), a Crna Gora učestvuje sa 19,70% (262,84 miliona KM), te zajedno učestvuju sa 77,46% u ukupnom bh izvozu u zemlje potpisnice CEFTA-e.

U posmatranom periodu zabilježen je pad izvoza u Crnu Goru (10,54%), Albaniju (6,54%), Moldaviju (5,30%), te Srbiju (3,75%), dok je rast izvoza zabilježen u Makedoniju (21,81%) i na Kosovo³ (16,08%).

³ Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i Odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Izvoz u Crnu Goru i Srbiju najviše doprinosi padu ukupnog izvoza u CEFTA-u.

U ukupnom uvozu iz zemalja CEFTA-e (1,96 milijardi KM), Srbija ostvaruje veoma značajno učešće od 88,32% (1,73 milijarde KM), Makedonija učestvuje sa 7,52% (147,18 miliona KM), a Crna Gora sa 2,88% (56,32 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 98,71% u ukupnom bh uvozu iz zemalja potpisnica CEFTA-e.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu zabilježen je rast uvoza sa Kosova (41,83%), iz Albanije (37,58%), Srbije (6,07%), te iz Makedonije (3,07%), dok je pad uvoza zabilježen iz Crne Gore (21,50%) i iz Moldavije (5,37%).

Uvoz iz Srbije najviše doprinosi rastu ukupnog uvoza iz CEFTA-e.

U 2015. godini BiH je ostvarila deficit u razmjeni sa Srbijom od 957,80 miliona KM, Makedonijom od 32,58 miliona KM i sa Moldavijom od 53,93 hiljade KM. Sa ostalim zemljama članicama CEFTA-e BiH ostvaruje suficit, sa Crnom Gorom suficit je iznosio 206,52 miliona KM, Kosovom 129,79 miliona KM i Albanijom 31,22 miliona KM.

6.2. Robna razmjena sa zemljama CEFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 16 - Struktura BiH **izvoza** u zemlje CEFTA-e po TB

Mil.KM

R.br.	TB	OPIS	2014		2015		Rast/Pad
			Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća	
1	2716	Električna energija	166,89	12,29%	122,19	9,16%	-26,79%
2	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika	97,92	7,21%	105,38	7,90%	7,62%
3	7214	Šipke od željeza ili nelegiranog čelika samo kovane, toplo valjane, toplo vučene ili	92,09	6,78%	104,54	7,83%	13,51%
4	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta,	84,14	6,19%	98,61	7,39%	17,20%
5	4407	Drvo obrađeno po dužini piljenjem, glodanjem ili rezanjem ili ljuštenjem, uključujući debljine veće od 6 mm:	60,17	4,43%	62,94	4,72%	4,60%
Ukupno (1-5)			501,22	36,90%	493,66	37,00%	-1,51%
Ostalo			857,02	63,10%	840,60	63,00%	-1,91%
Ukupan izvoz u zemlje CEFTA-e			1.358,24	100,00%	1.334,26	100,00%	-1,76%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište CEFTA-e ima električna energija (TB 2716) od 9,16%, zatim toplo valjana žica od željeza (TB 7213) od 7,90%, te

šipke od željeza ili nelegiranog čelika samo kovane, toplo valjane, toplo vučene ili toplo istiskivane, uključujući one koje su usukane poslije valjanja (TB 7214) od 7,83%.

Proizvodi koji su najviše doprinijeli **padu izvoza u CEFTA-u** (1,76%) u 2015. godini su: električna energija (TB 2716) od 3,29 p.p., zatim naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 2,75 p.p., te naftni koks, naftni bitumen i drugi ostaci od nafte ili ulja od bitumenskih minerala (TB 2713) od 0,90 p.p.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je pad izvoza električne energije od 26,79%.

Pored električne energije, značajan pad izvoza zabilježen je kod naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) od 62,37%. U 2015. godini vrijednost izvoza naftnih ulja, osim sirovih iznosila je 22,50 miliona KM.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je rast izvoza koksa i polukoksa od kamenog uglja (TB 2704) od 17,20%, te je vrijednost izvoza koksa i polukoksa u 2015. godini iznosila 98,61 miliona KM. U posmatranom periodu zabilježen je značajan rast izvoza aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) od 135,89%, te je vrijednost izvoza aluminija u sirovim oblicima iznosila 24,13 miliona KM.

Tabela 17 - Struktura BiH **uvoza** iz zemalja CEFTA-e po TB

Mil.KM

R.br.	TB	OPIS	2014		2015		Rast/Pad
			Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća	
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih;	95,20	5,11%	90,79	4,64%	-4,63%
2	2203	Pivo dobiveno od slada	66,34	3,56%	66,75	3,41%	0,62%
3	1905	Kruh, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi sa sadržajem kakaia ili bez kakaia;	70,32	3,77%	66,54	3,40%	-5,38%
4	1005	Kukuruz:	76,44	4,10%	66,19	3,38%	-13,41%
5	1512	Ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali hemijski nemodificirani:	34,66	1,86%	60,31	3,08%	74,02%
Ukupno (1-5)			342,96	18,41%	350,58	17,91%	2,22%
Ostalo			1.520,12	81,59%	1.606,58	82,09%	5,69%
Ukupan uvoz iz zemalja CEFTA-e			1.863,08	100,00%	1.957,16	100,00%	5,05%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini najveće učešće u ukupnom uvozu iz CEFTA-e imaju naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 4,64%, zatim pivo dobiveno od slada (TB 2203) od 3,41%, te kruh,

peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi sa sadržajem kakaa ili bez kakaa; hostije, prazne kapsule za farmaceutске proizvode, oblate, rižin papir i slični proizvodi (TB 1905) od 3,40%.

Proizvodi koji su najviše doprinijeli **rastu uvoza iz CEFTA-e** (5,05%) u 2015. godini su: žive životinje, goveda (TB 0102) od 1,64 p.p., ulje od sjemena suncokreta (TB 1512) od 1,38 p.p., zatim suncokretovo sjeme, uključujući i lomljeno (TB 1206) od 0,78 p.p., te soja u zrnu, uključujući lomljeno (TB 1201) od 0,51 p.p.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je značajan rast uvoza živih životinja, goveda (TB 0102) od 118,31%, te je vrijednost uvoza u 2015. godini iznosila 56,37 miliona KM.

U posmatranom periodu zabilježen je rast uvoza ulja od sjemena suncokreta (TB 1512) od 74% i suncokretovog sjemena (TB 1206) od 56,64%. U 2015. godini vrijednost uvoza ulja od sjemena suncokreta bila je 60,31 milion KM, dok je vrijednost uvoza suncokretovog sjemena iznosila 40,14 miliona KM.

U 2015. godini soja u zrnu, uključujući lomljeno (TB 1201) se uvozila u vrijednosti od 12,92 miliona KM, što je za 284,26% više u odnosu na vrijednost uvoza soje prethodne godine.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je pad uvoza iz CEFTA-e šećera od šećerne trske ili šećerne repe i hemijski čiste saharoze, u krutom stanju (TB 1701) od 47,71%, i vrijednost uvoza u 2015. godini iznosila je 14,86 miliona KM. Pored šećera, zabilježen je pad uvoza kukuruza (TB 1005) od 13,41% i električne energije (TB 2716) od 15,62%.

U 2015. godini iz CEFTA-e zabilježen je uvoz biodizela i mješavine od njega (TB 3826) u vrijednosti od 3,59 miliona KM i goveđeg mesa, svježeg ili rashlađenog (TB 0201) od 1,45 miliona KM, a u 2014. godini nije bio zabilježen uvoz ovih proizvoda iz CEFTA-e.

6.3. Robna razmjena sa Srbijom

Tabela 18 -Robna razmjena Bosne i Hercegovine sa Srbijom po vrstama proizvoda

Mil.KM

Opis	2014			2015			Rast/Pad		
	Ind.	Polj.	UKUPNO	Ind.	Polj.	UKUPNO	Ind.	Polj.	UKUPNO
IZVOZ	675,84	124,85	800,69	644,11	126,59	770,70	-4,70%	1,39%	-3,75%
UVOZ	918,94	710,58	1.629,52	952,66	775,83	1.728,49	3,67%	9,18%	6,07%
DEFICIT/SUFICIT	-243,10	-585,73	-828,83	-308,55	-649,24	-957,79	26,92%	10,84%	15,56%
POKRIVENOST	73,55%	17,57%	49,14%	67,61%	16,32%	44,59%	-5,93%	-1,25%	-4,55%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

* Poljoprivredni proizvodi su razvrstani u skladu sa CN klasifikacijom

Bosna i Hercegovina je u 2015. godini u Srbiju izvezla robe u vrijednosti od 770,70 miliona KM, što je za 3,75% manje u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz iz Srbije iznosio je 1,73 milijarde KM i veći je za 6,07% u odnosu na vrijednost uvoza prethodne godine. Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Srbijom iznosio je 957,79 miliona KM i veći je za 15,56% u odnosu na prethodnu godinu. Pokrivenost uvoza izvozom sa Srbijom iznosila je 44,59% i manja je za 4,55% u odnosu na prethodnu godinu.

Izvoz u Srbiju, u 2015. godini, učestvuje sa 8,58% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Srbije učestvuje sa 10,90% u ukupnom bh uvozu.

U 2015. godine u odnosu na prethodnu godinu, došlo je do pada izvoza industrijskih proizvoda (4,70%) i rasta uvoza industrijskih proizvoda (3,67%), što je dovelo do rasta deficita u razmjeni industrijskih proizvoda (26,92%). U razmjeni poljoprivrednim proizvodima zabilježen je rast izvoza (1,39%), rast uvoza (9,18%), te rast trgovinskog deficita (10,84%).

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Srbiju, u 2015. godini, su: voće i orašasti plodovi, nekuhani ili kuhani u vodi ili pari, smrznuti, sa dodatim ili bez dodatog šećera ili drugih sladila (TB 0811) u vrijednosti od 20,18 miliona KM, uljane pogače i ostali kruti ostaci dobiveni pri ekstrakciji ulja od soje, nemljeveni, mljeveni ili peletirani (TB 2304) u vrijednosti od 13,74 miliona KM, te čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao (TB 1806) u vrijednosti od 12,06 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Srbiju su: koks i polukoks od kamenog uglja (TB 2704) u vrijednosti od 90,41 milion KM, zatim električna energija (TB 2716) u vrijednosti od 89,11 miliona KM, te toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika u nepravilno namotanim kolutovima (TB 7213) u vrijednosti od 57,25 miliona KM.

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Srbije su: kukuruz (TB 1005) u vrijednosti od 66,19 miliona KM, pivo dobiveno od slada (TB 2203) u vrijednosti od 63,89 miliona KM, ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali hemijski nemodificirani (TB 1512) u vrijednosti od 60,26 miliona KM, kruh, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi (TB 1905) u vrijednosti od 57,53 miliona KM, te žive životinje vrste goveda (TB 0102) u vrijednosti od 56,37 miliona KM.

Od **industrijskih proizvoda** najviše su se **uvozila** iz Srbije naftna ulja (TB 2710) u vrijednosti od 90,79 miliona KM i električna energija (TB 2716) u vrijednosti od 42,09 miliona KM.

7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-e

Tabela 19 - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EFTA-om

Mil. KM

OPIS	2013	2014	2015	Rast/Pad (%)	
				2014 2013	2015 2014
IZVOZ	146,66	172,01	159,16	17,29	-7,47
UVOZ	88,05	93,94	105,85	6,69	12,68
OBIM	234,71	265,96	265,01	13,31	-0,36
DEFICIT/SUFICIT	58,61	78,07	53,30	33,20	-31,72
POKRIVENOST (%)	166,56	183,10	150,36	16,54	-32,74

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini ukupan **izvoz** BiH u EFTA-u iznosio je 159,16 miliona KM, što je za 12,86 miliona KM manje u odnosu na 2014. godinu i predstavlja pad od 7,47%.

U posmatranom periodu vrijednost **uvoza** iz EFTA-e iznosila je 105,85 miliona KM, što je za 11,91 milion KM više u odnosu na 2014. godinu i predstavlja rast od 12,68%.

U 2015. godini vrijednost **suficita** sa zemljama EFTA-e iznosila je 53,30 miliona KM, gdje je suficit značajno smanjen za 31,72% (ili za 24,76 miliona KM).

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EFTA-e u 2015. godini iznosila je 150,36%, što je za 32,74% manje od pokrivenosti u prethodnoj godini, kada je iznosila 183,10%.

U 2014. godini u odnosu na 2013. godinu, zabilježen je rast izvoza u EFTA-u od 17,29%, rast uvoza iz EFTA-e od 6,69%, te rast trgovinskog suficita sa EFTA-om od 33,20%.

7.1. Robna razmjena po zemljama – potpisnicama EFTA-e

Tabela 20 - Robna razmjena po zemljama potpisnicama EFTA-e

Mil.KM

Potpisnica	2014		2015		Rast/Pad	Doprinos
	IZVOZ	% učešća	IZVOZ	% učešća		
Island	0,07	0,04%	0,04	0,02%	-44,73%	-0,02%
Lihtenštajn	0,27	0,16%	0,73	0,46%	164,58%	0,26%
Norveška	14,27	8,30%	16,04	10,08%	12,42%	1,03%
Švicarska	157,40	91,51%	142,35	89,44%	-9,56%	-8,75%
Ukupno EFTA	172,01	100,00%	159,16	100,00%	-7,47%	-7,47%
Potpisnica	UVOZ	% učešća	UVOZ	% učešća	Rast/Pad	Doprinos
Island	1,50	1,60%	1,02	0,96%	-32,23%	-0,52%
Lihtenštajn	0,24	0,25%	0,17	0,16%	-30,06%	-0,08%
Norveška	7,50	7,99%	9,47	8,95%	26,28%	2,10%
Švicarska	84,70	90,16%	95,19	89,93%	12,39%	11,17%
Ukupno EFTA	93,94	100,00%	105,85	100,00%	12,68%	12,68%
Potpisnica	DEFICIT/SUFICIT	% učešća	DEFICIT/SUFICIT	% učešća	Rast/Pad	Doprinos
Island	-1,43	-1,84%	-0,98	-1,84%	-31,63%	0,58%
Lihtenštajn	0,04	0,05%	0,56	1,05%	1380,07%	0,67%
Norveška	6,77	8,67%	6,57	12,32%	-2,93%	-0,25%
Švicarska	72,70	93,12%	47,16	88,47%	-35,13%	-32,72%
Ukupno EFTA	78,07	100,00%	53,30	100,00%	-31,72%	-31,72%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

*% Rast/pada je veći od 999%

U 2015. godini u ukupnom izvozu u zemlje EFTA-e (159,16 miliona KM), Švicarska ostvaruje značajno učešće od 89,44% (142,35 miliona KM), a Norveška učestvuje sa 10,08% (16,04 miliona KM), te zajedno učestvuju sa 99,52% u ukupnom bh izvozu u zemlje potpisnice EFTA-e.

U posmatranom periodu zabilježen je pad izvoza na Island od 44,73% i u Švicarsku od 9,56% u odnosu na 2014. godinu, dok je izvoz porastao u Lihtenštajn od 164,58% i u Norvešku od 12,42%.

U ukupnom uvozu iz zemalja EFTA-e (105,85 miliona KM), Švicarska ostvaruje veoma značajno učešće od 89,93% (95,19 miliona KM), a Norveška učestvuje sa 8,95% (9,47 miliona KM), te zajedno učestvuju sa 98,88% u ukupnom bh uvozu iz zemalja potpisnica EFTA-e.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je pad uvoza sa Islanda od 32,23%, dok je uvoz iz Lihtenštajna smanjen za 30,06%. U istom periodu zabilježen je rast uvoza iz Norveške od 26,28% i Švicarske od 12,39%.

U 2015. godini BiH je ostvarila suficit u razmjeni sa Švicarskom od 47,16 miliona KM, zatim sa Norveškom od 6,57 miliona KM, te sa Lihtenštajnom od 560,69 hiljada KM, dok sa Islandom ostvaruje deficit od 980,39 hiljada KM.

U 2015. godini, na ukupan pad izvoza u EFTA-u od 7,47% najviše doprinosi izvoz u Švicarsku, dok na ukupan rast uvoza iz EFTA-e od 12,68% najviše doprinosi uvoz iz Švicarske.

7.2. Robna razmjena sa zemljama EFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 21- Struktura BiH **izvoza** u zemlje EFTA-e po TB

Mil.KM

R.br.	TB	OPIS	2014		2015		Rast/Pad
			Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća	
1	2716	Električna energija	65,35	37,99%	33,91	21,31%	-48,11%
2	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	10,96	6,37%	14,78	9,29%	34,88%
3	7610	Konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija	6,21	3,61%	10,69	6,72%	72,09%
4	7308	Željezne ili čelične konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija	9,07	5,28%	9,30	5,84%	2,49%
5	3925	Građevinski proizvodi od plastičnih masa, koji nisu pomenuti ili uključeni na drugom mjestu:	5,39	3,14%	6,68	4,20%	23,78%
Ukupno (1-5)			96,99	56,39%	75,37	47,35%	-22,30%
Ostalo			75,02	43,61%	83,79	52,65%	11,69%
Ukupan izvoz u zemlje EFTA-e			172,01	100,00%	159,16	100,00%	-7,47%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

U 2015. godini najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište EFTA-e ima električna energija (TB 2716) od 21,31%, zatim ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) učestvuje sa 9,29%, te konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija (TB 7610) od 6,72%.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, od navedenih proizvoda, pad izvoza u EFTA-u zabilježen je kod električne energije (TB 2716) od 48,11%, a najveći rast je zabilježen kod konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija (TB 7610) od 72,09%.

Proizvodi koji su najviše doprinijeli **padu izvoza u EFTA-u** (7,47%) u 2015. godini su: električna energija (TB 2716) od 18,28 p.p., bombe, granate, torpeda, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi (TB 9306) od 5,35 p.p., te ostalo povrće, svježe ili rashlađeno (TB 0709) od 0,41 p.p.

Tabela 22 - Struktura BiH **uvoza** iz zemalja EFTA-e po TB

Mil.KM

R.br.	TB	OPIS	2014		2015		Rast/Pad
			Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća	
1	3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu; antiserumi te ostale frakcije krvi i modificirani imunološki proizvodi	13,44	14,31%	16,57	15,65%	23,24%
2	3824	Pripremljena vezivna sredstva za lijevaoničke kalupe ili lijevaoničke jezgre; hemijski proizvodi i dodaci hemijske i srodnih industrija	11,47	12,21%	12,68	11,98%	10,54%
3	8440	Knjigovezačke mašine i uređaji, uključujući i mašine za šivanje knjiga:	0,14	0,15%	6,27	5,93%	*
4	5209	Pamučne tkanine, masenog udjela pamuka 85% ili većeg, mase veće od 200 g/m ² :	3,93	4,18%	4,25	4,01%	8,11%
5	3808	Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva protiv klijanja, sredstva za reguliranje rasta biljaka, dezinficijensi i slični proizvodi	3,49	3,71%	3,77	3,56%	8,01%
Ukupno (1-5)			32,47	34,57%	43,54	41,13%	34,08%
Ostalo			61,47	65,43%	62,31	58,87%	1,37%
Ukupan uvoz iz zemalja EFTA-e			93,94	100,00%	105,85	100,00%	12,68%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

*% Rast/pada je veći od 999%

U 2015. godini najveće učešće u ukupnom uvozu iz EFTA-e ima ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu; antiserumi (TB 3002) od 15,65%, pripremljena vezivna sredstva za lijevaoničke kalupe ili lijevaoničke jezgre (TB 3824) od 11,98%, te knjigovezačke mašine i uređaji, uključujući i mašine za šivanje knjiga: (TB 8440) učestvuju sa 5,93%.

Proizvodi koji su najviše doprinijeli **rastu uvoza iz EFTA-e** (12,68%) u 2015. godini su: knjigovezačke mašine i uređaji, uključujući i mašine za šivanje knjiga (TB 8440) od 6,53 p.p., ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu (TB 3002) od 3,33 p.p., zatim ostale uredske mašine (TB 8472) od 1,88 p.p., te enzimi (TB 3507) od 1,35 p.p.

Uvoz knjigovezačkih mašina i uređaja, uključujući i mašine za šivanje knjiga iz EFTA-e (TB 8440) zabilježio je enorman rast, jer je u 2015. godini vrijednost uvoza bila 6,27 miliona KM, a u 2014. godini vrijednost uvoza bile je 139,13 hiljada KM.

Pored ove grupe proizvoda zabilježen je enorman rast uvoza iz EFTA-e ostalih uredskih mašina (TB 8472), jer je u 2015. godini vrijednost uvoza bila 1,76 miliona KM, a u prošloj godini vrijednost uvoza bila je 1,05 hiljada KM.

8. ROBNA RAZMJENA BIH SA TURSKOM

Tabela 23 - Robna razmjena Bosne i Hercegovine sa Turskom po vrstama proizvoda

Mil.KM

Opis	2014			2015			Rast/Pad		
	Ind.	Polj.	UKUPNO	Ind.	Polj.	UKUPNO	Ind.	Polj.	UKUPNO
IZVOZ	120,03	114,37	234,39	125,45	229,18	354,63	4,52%	100,39%	51,30%
UVOZ	521,54	60,66	582,20	586,44	58,17	644,61	12,44%	-4,11%	10,72%
DEFICIT/SUFICIT	-401,51	53,70	-347,81	-460,99	171,01	-289,98	14,81%	218,45%	-16,63%
POKRIVENOST	23,01%	188,52%	40,26%	21,39%	393,99%	55,01%	-1,62%	205,47%	14,76%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

* Poljoprivredni proizvodi su razvrstani u skladu sa CN klasifikacijom

Bosna i Hercegovina je u 2015. godini u Tursku izvezla robe u vrijednosti od 354,63 miliona KM, što je za 51,30% više u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz iz Turske iznosio je 644,61 milion KM i veći je za 10,72% u odnosu na vrijednost uvoza u prethodnoj godini. Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Turskom iznosio je 289,98 miliona KM i manji je za 16,63% u odnosu na prethodnu godinu. Pokrivenost uvoza izvozom sa Turskom iznosila je 55,01% i veća je za 14,76% u odnosu na 2014. godinu.

Izvoz u Tursku u 2015. godini učestvuje sa 3,95% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Turske učestvuje sa 4,07% u ukupnom bh uvozu.

U 2015. godini, u odnosu na prethodnu godinu, došlo je do rasta izvoza industrijskih proizvoda (4,52%), rasta uvoza industrijskih proizvoda (12,44%), te rasta deficita u razmjeni industrijskim proizvodima (14,81%).

U 2015. godini došlo je do značajnog rasta izvoza poljoprivrednih proizvoda u Tursku od 100,39%, dok je uvoz poljoprivrednih proizvoda iz Turske smanjen za 4,11%. Bosna i Hercegovina zabilježila je značajan rast suficita u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa Turskom od 218,45%, te je vrijednost suficita u 2015. godini bila 171,01 milion KM.

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Tursku u 2015. godini su: ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka, hemijski nemodificirani (TB 1512) u vrijednosti od 85,65 miliona KM, goveđe meso, svježe ili rashlađeno (TB 0201) u vrijednosti od 66,59 miliona KM, zatim goveđe meso, smrznuto (TB 0202) u vrijednosti od 19,95 miliona KM, te kukuruz (TB 1005) u vrijednosti od 18,08 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Tursku su: sjedala, osim onih iz tarifnog broja 9402 (TB 9401) u vrijednosti od 27,24 miliona KM, poluproizvodi od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7207) u vrijednosti od 24,65 miliona KM, te kraft–papir i karton nepremazani, u rolnama ili listovima, osim onih iz tarifnih brojeva 4802 i 4803 (TB 4804) u vrijednosti od 14,67 miliona KM.

Proizvodi koji su najviše doprinijeli **rastu izvoza u Tursku** (53,30%) u 2015. godini su: goveđe meso, svježe ili rashlađeno (TB 0201) od 26 p.p., ulje od sjemena suncokreta (TB 1512) od 12 p.p., sjedala, osim proizvoda iz TB 9402 (TB 9401) 3,59 p.p., te kraft–papir i karton nepremazani, u rolnama ili listovima, osim onih iz tarifnih brojeva 4802 i 4803 (TB 4804) od 2,89 p.p.

Od proizvoda koji su zabilježili rast izvoza u Tursku u 2015. godini najznačajniji su: goveđe meso, svježe ili rashlađeno (TB 0201). U 2015. godini zabilježen je izvoz goveđeg mesa, smrznutog (TB 0202) u vrijednosti od 19,95 miliona KM, dok u 2014. godini nije zabilježen izvoz ove grupe proizvoda u Tursku.

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Turske su: agrumi, svježi ili suhi (TB 0805) u vrijednosti od 7,96 miliona KM. kruh, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi (TB 1905) u vrijednosti od 6,17 miliona KM, te proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu), bez kaka:(TB 1704) u vrijednosti od 5,75 miliona KM.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Turske su: kotlovi za proizvodnju vodene i druge pare (TB 8402) u vrijednosti od 21,26 miliona KM, T–majice, majice bez rukava i ostale potkošulje, pletene ili heklane (TB 6109) u vrijednosti od 17,45 miliona KM, zatim higijenski ulošci i tamponi, dječije pelene i slični proizvodi (TB 9619) u vrijednosti od 15,62 miliona KM, te tekstilni materijali impregnirani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902 (TB 5903) u vrijednosti od 15,57 miliona KM.

Proizvodi koji su najviše doprinijeli **rastu uvoza iz Turske** (10,72%) u 2015. godini su: kotlovi za proizvodnju vodene i druge pare (TB 8402) od 3,48 p.p., željezničke lokomotive napajane iz električne mreže ili iz električnih akumulatora (TB 8601) od 0,78 p.p., plosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm i veće, platirani ili prevučeni (TB 7210) od 0,66p.p., te poliacetali, ostali polieteri i epoksidne smole, u primarnim oblicima; polikarbonati, alkidne smole, polialil esteri i ostali poliesteri, u primarnim oblicima (TB 3907) od 0,58 p.p.

9. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE

Kada se govori o aktuelnim dešavanjima u poljoprivrednom sektoru u Bosni i Hercegovini za izvještajni period bitno je istaći nekoliko ključnih aktivnosti. U oblasti poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja, prirpempljene su Sektorske analize u sektorima šumarstva i akvakulture. Okvir politika djelovanja u entitetima je unaprijeđen usvajanjem Srednjoročne strategije razvoja poljoprivrednog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2015 - 2019 i Strateškog plana razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Republike Srpske za period 2016 - 2020. Aktivnosti na izradi Nacrta zakona o hrani, Nacrta zakona o veterinarstvu i Nacrta zakona o izmjeni Zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine su sprovedene u kontinuitetu i uskoro bi trebale rezultirati sa finalnim i usaglašenim zakonskim aktima.

U oblasti bezbjednosti hrane, slijedeći preporuke Evropske komisije nadležni organi u BiH su izradili Akcioni plan kontrole proizvodnje i prerade mliječnih proizvoda namijenjenih za izvoz u Evropsku uniju. Evropska komisija je potvrdila da je kontrolni sistem sigurnosti hrane u Bosni i Hercegovini uspostavljen u skladu sa EU zahtjevima, operativan i efikasan. Ovim su stečeni uslovi za konačnu dozvolu izvoza mlijeka i mliječnih preradevina na evropsko tržište, a Bosna i Hercegovina stavljena na listu zemalja kojima je dozvoljen izvoz mlijeka i proizvoda od mlijeka na evropsko tržište. Osim što je ostvarena mogućnost izvoza mlijeka u zemlje Evropske unije i pristup tržištu od 500 miliona potrošača, ujedno je omogućen i transport kopnenim putem preko teritorije Evropske unije u Republiku Tursku i Rusku Federaciju.

Kada je riječ o fitosanitarnoj oblasti bitno je istaći da je Bosni i Hercegovini priznat status države u kojoj nema prstenaste truleži krompira čime su ispunjeni uslovi i dobijena dozvola za izvoz krompira na evropsko tržište, čime su stečeni uslovi da se svi poljoprivredni proizvodi biljnog porijekla mogu bez ograničenja izvoziti u Evropsku uniju. Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja su u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, uspješno sprovele Program posebnog nadzora (sistemske kontrole) nad karantinskim štetnim organizmima na krompiru na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

U pogledu veterinarstva, usvojeni su podzakonski akti o kontrolisanju, prevenciji i iskorjenjivanju prenosivih životinjskih bolesti. Nastavljeno je sprovođenje mjera za kontrolu životinja, između ostalog i onih za otkrivanje bruceloze i tuberkuloze goveda. Osiguran je dugoročni izvoz govedine u Republiku Tursku. Odlukom Vijeća ministara Republike Turske odobren je bescarinski uvoz govedine iz Bosne i Hercegovine od 15 hiljada tona na godišnjem nivou. Realizacija ove Odluke o odobravanju uvoza govedine iz BiH je dodijeljena državnoj direkciji Zavoda za meso i mlijeko Republike Turske. Pošto se ova trgovinska saradnje pokazala obostrano korisnom, Vijeće ministara Republike Turske je na zahtjev BH strane, do kraja godine 2015. godine produžilo trajanje Odluke o

uvozu svježeg, ohlađenog i smrznutog goveđeg mesa. Uporedo sa tim, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je u okviru bilateralnog sporazuma koji je ranije potpisan između BiH i Turske, započelo razgovore u cilju osiguranja izvoza govedine pod istim, bescarinskim uslovima, a da se dalja trgovina nastavi na način da to bude sastavni dio bilateralnog sporazuma o slobodnoj trgovini između dvije zemlje. Namjera je da se ovakvim dogovorom i osiguranjem tržišta po veoma povoljnim cijenama domaćim poljoprivrednim proizvođačima obezbijedi osnov i garancija za dugoročnu orijentaciju, investicije i opredjeljenje za intenzivnu proizvodnju goveđeg mesa.

U cilju poboljšanja regionalne saradnje, razmjene iskustava i olakšanja trgovine poljoprivrednim i prerađenim poljoprivrednim proizvodima, sprovedene su aktivnosti na zaključivanju Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije, i Sporazuma o saradnji u oblasti šumarstva između Vlade Republike Turske i Vijeća ministara BiH.

Iako su u poljoprivrednom sektoru zabilježeni pozitivni pomaci u rješavanju problema koji postoje već duži niz godina, ipak pred nadležnim institucijama i dalje predstoji puno posla, posebno u dijelu koji se odnosi na izradi i usvajanju ključnih zakona, izrade strateškog plana ruralnog razvoja, uspostavljanja operativne strukture za korištenje predpristupnih fondova Evropske unije.

Generalno, pred poljoprivredom u BiH i u predstojećem periodu kao važan prioritet ostaje potreba kreiranja agrarne politike i uvođenje onih instrumenata koji će omogućiti dinamičko restrukturiranje poljoprivrednog sektora, modernizaciju, a ujedno i efikasno približavanje EU integracijama putem postepenog usklađivanja politike sa principima Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije. Samo uz aktivno uključivanje i agažman svih činilaca, a posebno zainteresovanih i uključenih učesnika u poljoprivrednom sektoru u BiH, može se odgovoriti na velike izazove i zahtjeve u procesu integracija i sticanja članstva Evropske unije.

24 - Uporedni pregled BiH razmjene **poljoprivrednim proizvodima** po regionima

Mil.KM

Region	2014				2015				Rast/Pad	
	Izvoz	Učešće	Uvoz	Učešće	Izvoz	Učešće	Uvoz	Učešće	Izvoz	Uvoz
EU	245,66	37,83%	1.548,69	56,28%	246,30	30,12%	1.587,06	54,90%	0,26%	2,48%
CEFTA	265,80	40,93%	789,50	28,69%	283,24	34,64%	855,48	29,59%	6,56%	8,36%
EFTA	6,59	1,01%	6,20	0,23%	7,74	0,95%	3,96	0,14%	17,43%	-36,13%
UoST*	114,37	17,61%	60,66	2,20%	229,18	28,03%	58,17	2,01%	100,39%	-4,11%
Ostatak svijeta	16,92	2,61%	346,76	12,60%	51,17	6,26%	386,30	13,36%	202,53%	11,40%
UKUPNO	649,34	100,00%	2.751,81	100,00%	817,63	100,00%	2.890,97	100,00%	25,92%	5,06%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

** Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po CN klasifikaciji (1-24)

U 2015. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda iznosio je 817,63 miliona KM, zatim uvoz poljoprivrednih proizvoda bio je 2,89 milijardi KM, te je zabilježen deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 2,07 milijardi KM.

U 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, izvoz poljoprivrednih proizvoda je povećan za 25,92%, a uvoz je povećan za 5,06%, što je dovelo do pada deficita od 1,39%.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 28,28% i veća je za 4,69% u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po regijama, u 2015. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda u EU je povećan za 0,26%, uvoz poljoprivrednih proizvoda iz EU povećan za 2,48%, te je zabilježen rast deficita u razmjeni poljoprivrednih proizvoda sa EU od 2,90%. U 2015. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda u EU učestvuje sa 30,12% u ukupnom bh izvozu poljoprivrednih proizvoda, a uvoz poljoprivrednih proizvoda iz EU učestvuje sa 54,90% u ukupnom bh uvozu poljoprivrednih proizvoda. U razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa EU pokrivenost uvoza izvozom u 2015. godini iznosila je 15,52% i manja je za 0,34% u odnosu na prethodnu godinu.

U robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e zabilježen je rast izvoza poljoprivrednih proizvoda za 6,56%, zatim rast uvoza za 8,36%, te rast deficita od 9,27%. U 2015. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda u CEFTA-u učestvuje sa 34,64% u ukupnom bh izvozu poljoprivrednih proizvoda, a uvoz poljoprivrednih proizvoda iz CEFTA-e učestvuje sa 29,59% u ukupnom bh uvozu poljoprivrednih proizvoda. U razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa CEFTA-om pokrivenost uvoza izvozom u 2015. godini iznosila je 33,11% i manja je za 0,56% u odnosu na prethodnu godinu.

Izvoz poljoprivrednih proizvoda u zemlje EFTA-e povećan je za 17,43%, a uvoz poljoprivrednih proizvoda iz EFTA-e smanjen je za 36,13%. Bosna i Hercegovina sa

zemljama EFTA-e je u 2015. godini ostvarila suficit u robnoj razmjeni poljoprivrednim proizvodima u vrijednosti od 3,78 miliona KM, te rast suficita od 866,90%, jer je u prethodnoj godini suficit iznosio 390,77 hiljada KM. U razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa EFTA-om pokrivenost uvoza izvozom u 2015. godini iznosila je 195,45% i veća je za 89,14% u odnosu na prethodnu godinu.

U 2015. godini došlo je do značajnog rasta izvoza poljoprivrednih proizvoda u Tursku (UoST) od 100,39%, a uvoz poljoprivrednih proizvoda iz Turske zabilježio je pad od 4,11%, što je dovelo do značajnog rasta suficita u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 218,45%.

Bosna i Hercegovina je u razmjeni poljoprivrednim proizvodima najveću pokrivenost uvoza izvozom imala sa Turskom od 393,99% i veća je za 205,47% u odnosu na prethodnu godinu.

Izvoz poljoprivrednih proizvoda u Tursku ima najveći doprinos na rast ukupnog izvoza poljoprivrednih proizvoda. Uvoz poljoprivrednih proizvoda iz CEFTA-e i EU imaju najveći doprinos na rast ukupnog uvoza poljoprivrednih proizvoda.

STATISTIČKI DODATAK

Izvoz BiH po zemljama EU za 2014. i 2015. godinu

Mil.KM

R. br.	DRŽAVA	2014		2015		Rast/Pad	Doprinos
		Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća		
1	Njemačka	1.317,49	21,02%	1.412,91	21,90%	7,24%	1,52%
2	Italija	1.195,44	19,08%	1.214,93	18,83%	1,63%	0,31%
3	Hrvatska	955,05	15,24%	925,17	14,34%	-3,13%	-0,48%
4	Slovenija	697,78	11,14%	748,87	11,61%	7,32%	0,82%
5	Austrija	755,83	12,06%	743,06	11,52%	-1,69%	-0,20%
6	Mađarska	186,65	2,98%	188,74	2,93%	1,12%	0,03%
7	Nizozemska	123,76	1,97%	149,59	2,32%	20,87%	0,41%
8	Španija	111,25	1,78%	133,48	2,07%	19,98%	0,35%
9	Rumunija	116,86	1,86%	132,58	2,05%	13,45%	0,25%
10	Češka	148,22	2,37%	131,41	2,04%	-11,35%	-0,27%
11	Slovačka	117,89	1,88%	126,74	1,96%	7,51%	0,14%
12	Francuska	122,80	1,96%	118,35	1,83%	-3,63%	-0,07%
13	Poljska	83,29	1,33%	86,14	1,33%	3,42%	0,05%
14	Švedska	70,61	1,13%	72,69	1,13%	2,94%	0,03%
15	UK	50,06	0,80%	65,97	1,02%	31,78%	0,25%
16	Bugarska	74,69	1,19%	59,41	0,92%	-20,45%	-0,24%
17	Luksemburg	49,06	0,78%	55,96	0,87%	14,05%	0,11%
18	Belgija	43,37	0,69%	43,14	0,67%	-0,54%	0,00%
19	Grčka	10,90	0,17%	16,67	0,26%	52,99%	0,09%
20	Danska	10,82	0,17%	14,21	0,22%	31,33%	0,05%
21	Estonija	0,79	0,01%	4,57	0,07%	478,69%	0,06%
22	Portugal	4,69	0,07%	2,74	0,04%	-41,61%	-0,03%
23	Cipar	10,31	0,16%	1,68	0,03%	-83,70%	-0,14%
24	Litvanija	1,39	0,02%	1,08	0,02%	-22,66%	-0,01%
25	Irska	0,53	0,01%	0,94	0,01%	77,16%	0,01%
26	Finska	2,53	0,04%	0,73	0,01%	-71,03%	-0,03%
27	Latvija	0,83	0,01%	0,58	0,01%	-30,36%	0,00%
28	Malta	3,65	0,06%	0,18	0,00%	-95,00%	-0,06%
Ukupno EU		6.266,55	100,00%	6.452,50	100,00%	2,97%	2,97%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Uvoz BiH po zemljama EU za 2014. i 2015. godinu

Mil.KM

R. br.	DRŽAVA	2014		2015		Rast/Pad	Doprinos
		Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća		
1	Njemačka	1.869,56	19,59%	1.914,23	19,85%	2,39%	0,47%
2	Italija	1.653,56	17,33%	1.758,29	18,23%	6,33%	1,10%
3	Hrvatska	1.851,69	19,40%	1.673,16	17,35%	-9,64%	-1,87%
4	Slovenija	763,24	8,00%	773,56	8,02%	1,35%	0,11%
5	Austrija	532,11	5,58%	560,92	5,82%	5,42%	0,30%
6	Poljska	414,60	4,34%	452,74	4,69%	9,20%	0,40%
7	Mađarska	433,64	4,54%	411,58	4,27%	-5,09%	-0,23%
8	Francuska	325,72	3,41%	321,84	3,34%	-1,19%	-0,04%
9	Češka	239,76	2,51%	235,13	2,44%	-1,93%	-0,05%
10	Nizozemska	213,22	2,23%	230,67	2,39%	8,18%	0,18%
11	Rumunija	217,93	2,28%	199,75	2,07%	-8,34%	-0,19%
12	Grčka	160,11	1,68%	175,22	1,82%	9,44%	0,16%
13	Španija	174,73	1,83%	153,61	1,59%	-12,09%	-0,22%
14	UK	153,13	1,60%	147,26	1,53%	-3,83%	-0,06%
15	Slovačka	124,00	1,30%	145,71	1,51%	17,51%	0,23%
16	Bugarska	83,05	0,87%	122,32	1,27%	47,28%	0,41%
17	Belgija	101,09	1,06%	119,79	1,24%	18,49%	0,20%
18	Švedska	85,20	0,89%	93,12	0,97%	9,30%	0,08%
19	Irska	41,89	0,44%	37,36	0,39%	-10,80%	-0,05%
20	Portugal	22,25	0,23%	34,39	0,36%	54,54%	0,13%
21	Danska	26,87	0,28%	30,90	0,32%	14,99%	0,04%
22	Finska	22,97	0,24%	21,36	0,22%	-7,05%	-0,02%
23	Litvanija	10,70	0,11%	9,12	0,09%	-14,73%	-0,02%
24	Luksemburg	6,33	0,07%	7,62	0,08%	20,24%	0,01%
25	Latvija	6,39	0,07%	6,83	0,07%	6,91%	0,00%
26	Cipar	3,26	0,03%	3,56	0,04%	8,98%	0,00%
27	Estonija	4,05	0,04%	3,39	0,04%	-16,31%	-0,01%
28	Malta	2,88	0,03%	2,45	0,03%	-14,87%	0,00%
Ukupno EU		9.543,93	100,00%	9.645,88	100,00%	1,07%	1,07%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Deficit BiH po zemljama EU za 2014. i 2015. godinu

Mil.KM

R. br.	DRŽAVA	2014		2015		Rast/Pad	Doprinos
		Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća		
1	Austrija	223,72	-6,83%	182,14	-5,70%	-18,59%	1,27%
2	Belgija	-57,72	1,76%	-76,65	2,40%	32,80%	0,58%
3	Bugarska	-8,36	0,26%	-62,90	1,97%	652,38%	1,66%
4	Češka	-91,54	2,79%	-103,72	3,25%	13,31%	0,37%
5	Cipar	7,04	-0,21%	-1,88	0,06%	-126,68%	0,27%
6	Danska	-16,05	0,49%	-16,69	0,52%	3,97%	0,02%
7	Estonija	-3,26	0,10%	1,19	-0,04%	-136,45%	-0,14%
8	Finska	-20,44	0,62%	-20,62	0,65%	0,88%	0,01%
9	Francuska	-202,92	6,19%	-203,50	6,37%	0,28%	0,02%
10	Grčka	-149,21	4,55%	-158,55	4,96%	6,26%	0,28%
11	Hrvatska	-896,65	27,36%	-748,00	23,42%	-16,58%	-4,54%
12	Irska	-41,36	1,26%	-36,43	1,14%	-11,93%	-0,15%
13	Italija	-458,13	13,98%	-543,36	17,02%	18,60%	2,60%
14	Latvija	-5,56	0,17%	-6,25	0,20%	12,46%	0,02%
15	Litvanija	-9,30	0,28%	-8,04	0,25%	-13,55%	-0,04%
16	Luksemburg	42,73	-1,30%	48,34	-1,51%	13,14%	-0,17%
17	Mađarska	-246,99	7,54%	-222,84	6,98%	-9,78%	-0,74%
18	Malta	0,76	-0,02%	-2,27	0,07%	-396,96%	0,09%
19	Nizozemska	-89,46	2,73%	-81,08	2,54%	-9,37%	-0,26%
20	Njemačka	-552,07	16,84%	-501,32	15,70%	-9,19%	-1,55%
21	Poljska	-331,31	10,11%	-366,60	11,48%	10,65%	1,08%
22	Portugal	-17,56	0,54%	-31,65	0,99%	80,24%	0,43%
23	Rumunija	-101,06	3,08%	-67,17	2,10%	-33,54%	-1,03%
24	Slovačka	-6,11	0,19%	-18,97	0,59%	210,62%	0,39%
25	Slovenija	-65,45	2,00%	-24,69	0,77%	-62,28%	-1,24%
26	Španija	-63,48	1,94%	-20,14	0,63%	-68,28%	-1,32%
27	Švedska	-14,59	0,45%	-20,43	0,64%	40,06%	0,18%
28	UK	-103,06	3,14%	-81,29	2,55%	-21,12%	-0,66%
Ukupno EU		-3.277,38	100,00%	-3.193,37	100,00%	-2,56%	-2,56%

Izvor: Agencija za statistiku BiH